

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. II. Quid sit Intentio rectissima.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

ster oculus tot humanorum respectum, tot pessimarum observationum, tot inanium scientiarum, solus vero dexter largissime aperendus aspiciendo Deo per sinceram intentionem.

Joan. cap. 4. vers. 31. & seqq. Sederat ad fontem Servator noster à viâ fessus, fame sitique exhaustus, & ubi colloquium cum Samaritide finit, discipuli ea quæ emerant, anteposcentes: Rabbi, ajunt, manduca. Quibus Dominus: Ego, inquit, cibum habeo manducare quem vos nescitis. Nec tamen inter se querere omittunt discipuli, & Nunquid, ajunt, aliquis attulit ei manducare? Tandem aperte Christus, Meus cibus est, inquit, ut faciam voluntatem ejus qui misit me, ut perficiam opus ejus. Hic itidem cibus est omnium Deo servire cupientium, ut perficiant opus ejus.

Atque si rem ad calculos revocemus, omnes ex eadem patinâ cenamus, herus & famulus, opulentus & egenus, doctus indoctusque, unus omnium cibus est, unica Dei voluntas, unicus Dei honor; tamque contentus sit forte suâ primus & summus, quam suâ postremus & infimus, quando omnium una debet esse actio, unam atque unicam Dei gloriam in omnibus spectare.

§. III.

Orat. 16. de ebriet. & ingluvie. Ephes. c. 6. v. 6. & 7. Ratio vivendi, inquit Basilii, in homine Christiano, verum sibi scopum habet propositum, Gloriam Dei. Et divini Pauli præceptum est: Non ad oculum servientes quasi hominibus placere, sed ut servi Christi, facientes voluntatem Dei ex animo. Et ut hoc altius infigat animo, id ipsum ingeminat: cum bonâ voluntate servientes, sicut Domino & non hominibus. Amandus est Deus operando, & amando Deum, operandum est propter Deum. Ab exemplo id patet.

Honestæ vitæ matrona, cum reducem habet à viâ maritum, solipitem & sanum, qui utrum viveret ignorabat, à quo diu nullas acceperat literas, cum præsentem videt, ingentia edit lætitiæ signa: hic famulæ vires obire, ocreas detrahere, pedes ablueri, non infra sortem suam reputat. Scit quidem hoc ancillarum aut servorum esse: sed illi servilem hanc operam præoccupans, & amorem testari vult & gaudium. Non vile videtur ei obsequium, quod amor facit tam suave: honori ducit sic à seipsâ abjici. Pari modo, si nos quicumque sumus, nostrum dumtaxat munus, laborem, officium, fortunam attendamus, facile obrepet tædium, & oneri erit etiam facillimus labor, graviter queremur quoties non jucundè licuerit quiescere: at verò si oculos aliò mittamus, & Deum respiciamus, servientes sicut Domino, & non hominibus, nullum nec vilem nec nimis gravem censebimus laborem; quies erit molestia. Opifices cum ipsis Dominis se laborare sciunt, solertia longè majore id faciunt. Thoracem accipit farror reficiendum: hic prima quaestio est, cui nam? si Domino, mox sepelitis tantisper allis, ipse magister hanc operam præstat, quam aliqui puero imperasset. Ergo, non nos, sed Dominum attendamus, servientes sicut Domino, & non hominibus. Para erit intentio, inquit Bernardus, si in omni actione nostra aut honorem Dei, aut utilitatem proximi, aut bonam conscientiam quæramus.

Ephes. c. 6. vers. 7. Præclarissime Seneca: Non potest, inquit, quisquam beatè degere, qui se tantum intuetur, qui omnia ad utilitates suas convertit: alteri vias oportet, si vis tibi vivere. Quodlibet vitium sic à Deo abducit hominem, ut is sibi vivat, ad suam commodam vigilet, stertat ad aliena. Ubi ergo intentio anhelat ad as & nummos, ibi carior hospes non est quam pecunia: ubi intentio carnem sapit, illic voluptas inter intimos amicos numeratur: ubi verò in altum suspirat intentio ad honores & dignitates, istic anxii sedulitate colliguntur pennæ quæ evehant ad alta, nec ullus gratus ferrumunus, quam qui alas donat huic ambitioso volatui idoneas. En, ut horum oculi averfi abeant à Deo in res vanissimas, quas occultâ intentione con-

cupiscunt, ita sibi ipsis vivunt. At, nequit Deo vivere, qui vult vivere sibi.

Ergo, Oculus ad Deum perseveranter reflexus, hic At rectâ demum simplex. Intentio Deum ubique observans, nec adspiciens quidquam nisi simul aspiciat Deum, hæc demum & RECTA & SINCERA est Intentio. Per hanc vivimus Deo, uti Hebræo psalter jucundissimum erat dicere: Et anima mea illi vivet. Hinc pulcherrimum illud Deo à seipso impetrans: Non proponebam, inquit, ante oculos meos rem injustam.

CAPUT II.

Que sit INTENTIO RECTISSIMA.

Trilogia Triplici ferè modo Intentionem nostram dirigimus ad Deum. Primo: Servit quis Deo, & à nobis gravioribus se continet, formidine pœnæ, inferorum ignes, æternos cruciatus metuit. Hic talis subinde audet aliquid non carcere tantum aut brevibus Gyaris, sed inferis dignum: audet, inquam, aliquid, & rem in casum dat, nam cogitat: Nondum tam vicinus inferorum ergastulis sum, quin lætiusculè hoc aut illud audeam: debitorum quo me forsitan obstricturus, confessione piaculari tollere, noxam quam fortasse contracturus, iterum deletere potero: audeamus ergo, petendie licebit redire ad officium. Ah, oculus iste simplex non est; nec, si sit, diu talis est; non enim solum Deum respicit. Si manes & inferi fabula essent, homo ille caelum sibi extra caelum statueret, & beatum se crederet, si licenter & ad ventris curas abjectus viveret ut pecus. Hæc intentio eorum est ferè quos Paulus homines vocat *Animales*, qui non percipiunt ea quæ sunt spiritus Dei.

Altero modo, Intentio ad Deum dirigitur: Servit quis Deo, quia cupit inter Beatos vivere. Cælum ei dulce: merces æterna, merces magna nimis. Inclinat cor ejus ad summum ad faciendas justificationes propter retributionem. Intentio hæc primâ multò melior est, nec tamen optima est: melior, inquam, nam iste qui cæli gaudia concupiscit, cautior est, quam ille qui orci tormenta solum metuit, neque ea meruit semper, sed quandoque suæ formidinis oblitus, ruit in vitium.

Tertio modo, Intentionem ad Deum rectissime dirigit, qui sic animo sentit: Servio Deo, & ideo servio, quia hic Dominus dignissimus est, ut ei serviat ab omnibus, & quia me beneficiis eximis, & innumeris prævenit; omnia ipsi debeo. Huic placere cupio, & propter hunc omnia facio, quæcunque facio: de præmio & mercede nihil omnino sollicitus sum. Ego Deo servio, serviamque dum vixero, ubi demum sit remuneratio.

Hæc omnium optima, hæc RECTISSIMA est Intentio, non sui, sed Dei; non Utilis, sed solius Honesti aspectu facere omnia. De hac intentione gloriatus Hebræus Rex David: *Voluntariè*, inquit, sacrificabo tibi, & confitebor nomini tuo, quoniam bonum est. Facundissime hic Augustinus: *Quare*, inquit, *voluntariè* quia gratis amo quod laudo. Laudo Deum & in ipsâ laude gaudeo, ipsius laude gaudeo, quod laudato non erubescio. Gratuitum sit, & quod amatur, & quod laudatur. Quid est gratuitum: ipse propter se, non propter aliud. Quod præmium accepturus es à Deo, o Avere? Non tibi terram sed seipsum servat, qui fecit cælum & terram. *Voluntariè sacrificabo tibi*: noli ex necessitate. Si enim propter aliud laudas Deum, ex necessitate laudas: si adesset tibi quod amas, non laudares Deum. Vide quid dicam. Laudas Deum, verbis gratiâ, ut tibi det amplam pecuniam. Si haberes aliunde amplam pecuniam, non à Deo, nunquid laudares Deum? Si ergo propter pecuniam laudas Deum, non voluntariè sacrificas Deo, sed ex necessitate sacrificas, quia præter illum nescio quid aliud amas. Contemne omnia, ipsum attende, ipsum gratis dilige, quia melius ab eo non invenis quod

det quam seipsum. Et confitebor nomini tuo, Domine, quoniam bonum est. Ob nihil aliud, nisi quia bonum est. Nunquid ait, Confitebor nomini tuo Domine, quia das mihi fructuosa pradia, quia das mihi aurum & argentum, quia das mihi latas divitias, excellentissimam dignitatem: non, sed quid? quoniam bonum est. Melius nihil invenio quam nomen tuum, ideo confitebor nomini tuo Domine, quia bonum est.

§. I.

EN, servire Deo propter Deum, hoc demum verè Deo servire est. Sic enim & Deus nos amat, sic & ipse nobis servit, uti per Oseam promittit: Diligam, inquit, eos spontaneè, hoc est, merè gratis. Idem à nobis jure exigit, neque enim vult ut nos serviamus sibi, sicut canis servit suo Domino pro osse aut offa. Nam si Deo serviamus pro cælo, cælum nobis charius esse Deo, satis monstramus. Appositissimè huc Seneca: Inveniuntur, inquit, qui honesta in mercedem colant, quibusque non placeat virtus gratuita: quæ nihil habet magnificum, si quidquam habet reale, cum virtus nec lucro inritetur, nec absterreatur damno, adeoque neminem spe ac pollicitatione corrumpat. Calcat utilitatibus ad illam eundem est, quocunque vocavit, quocunque misit, sine respectu rei familiaris: interdum etiam sine ullâ sanguinis sui parsimonia vadendum, nec unquam imperium ejus detrectandum. Quid consequatur, inquis, si hoc fortiter, si hoc gratè feceris? Quod feceris. Nihil tibi extra promittitur. Si quid fortè obvenit commodi, inter accessiones numerabis. Rerum honestatum pretium in ipsis est. Præclarissimus testis in hanc rem venit Ludovicus Blosius, qui hoc ipsum confirmans: Dominus, inquit, ad ipsam Gertrudem virginem aliquando dixit: Vellem electis meis persuasum esse, quòd eorum bona exercitia & opera mihi omnino placeant, quando ipsi serviunt expensis suis. Illi autem expensis suis mihi servitium præstant, qui licet saporem devotionis minimè sentiant, fideliter tamen (ut possunt) orationes & alia pia exercitia sua peragunt: confidentes de pietate meâ, quòd ego illa libenter & gratè suscipiam. Plerique sunt, quibus si sapor & consolatio interna concederetur, non eis prodesset ad salutem, & meritum ipsorum valde minueretur.

Hanc igitur Intentionem ut optimam & purissimam probamus, quâ quis facit quippiam, quia Deo sic placet, quia Deus vult, quia ob immensam bonitatem suam dignissimus est, ut ejus honori fiant omnia. Quare secum quisque sic statuatur: Servio Deo propter Deum, qui tantus est, ut si cælum non sit, nec sint inferi, solus tamen dignissimus sit, omnes Angeli, cui gens humana, cui quicquid creatum est, serviat quam accuratissimè.

Facile autem est deprehendere, num quis animo sic sentiat. Fit enim non rarò ut alteri alteros temerè aspernemur, & contemptim dicamus: Ecquid magni habet hæc scriptio, hæc dictio? quid egregium in hoc consilio, hæc actio, hoc opere? mandetur hoc aliis, quivis id possit. His cavillis Rectæ Intentionis homo minimè turbatur, sed generosâ mente: Domine mi, ait, parum ego laboro tibi hoc displicere, non hoc feci ut tu laudes; tibi & mille aliis non placeat, id mihi curæ non est, modo uni Deo non displiceat. Mihi maxima laus est & merces, rectè fecisse. Probet hoc Deus, etsi universus Orbis improbet, id ego scilicet nec flocci facio; contemnere & contemni jam didici. Sciant homines eum me esse quem offendere sine periculo possint. Scio quem debitorem appellem post laborem; in sinu gaudere scio. Hæc amissis rectæ intentionis docet.

Quod si quis res suas ab aliis non magni fieri, grande supplicium putet, turbetur, doleat, tristetur & animo concedat, dicatque: Ergo posthac penitus serabor, ut non habeant hi scioi quod damneat; otiosi mihi suavius erit, quam hæc tam iniqua judicia subire. En, miser, hæc

A deprehenderis in flagrante delicto. Nam si recta tibi esset ad Deum intentio, in minimis poneret te tuâque ab aliis non commendari, aut finitris judiciis atque sermonibus flagellari. Hæc puræ intentionis hominem nunquam deiciunt gradu: spernit se sperni. Deum respicit, cui uni se suâque probare cupit. Hem, quam essemus miseri (& sumus certè) qui aliorum judicia in tormenta nostra vertimus, aliis displicere supremum malum credimus, laudem ex plurium assensione venientem maximum bonum censemus, nec unquam nobis suave est laborare, nisi cum alii nos incipiunt laudare, aut certè laborem nostrum benevolè spectare. An ignoramus, ægrè & rarò satisfieri humanis oculis, qui solum opus quod vident, æstimant, animum cæci prætereunt? Deo servire & jucundum est, & facile. Deus enim cor, ut Gregorius loquitur, & non substantiam pensat, nec cogitat quantum, sed ex quanto quis operetur.

§. II.

ARboris radix aut fructum dulcem facit, aut amaro inficit: nam prout radices succus dulcis aut amarus est, sic & fructus. Si radix sancta, & rami. Et sicut ad Rom. rivulorum aqua ejusdem cum fonte saporis est; sic & c. 11. v. 16. humanæ actiones, ejusdem bonitatis aut malitiæ cum Actiones intentione, quæ illarum & radix, & fons est. Optimè, ex intentione sunt attendas, quid homo faciat, quid, cum facit, afficiat. Dona bonæ vel vir aliquis magnam pecuniam: sed dives, sed non sensu malæ. rus impendium. Donavit alius: sed pauper, sed parte partimonii celsurus. Summa eadem est; beneficium idem non est; intentio variat. Seneca velut unus ex integerri- Longiss. sed mis Christianis præclarissima hac de re monita inge- aurea ep. 95. rens: Quoniam quidem, inquit, non in facto laus est, sed in eo circa me. quemadmodum fiat. Exemplis hoc firmat. Eadem res si gule datur, turpis est: si honori, reprehensionem effugit. Amico agro aliquis asidet: probamus. At hoc si hereditatis causa facit, vultur est, cadaver expectat. Eadem & turpia sunt, & honesta: refert, quare, aut quemadmodum fiant. Ergo insigi debet persuasio (nos intentionem vocamus) ad totam pertinet vitam: qualis hæc persuasio fuerit, talia erunt quæ agentur, quæ cogitantur: qualia autem hæc fuerint, talis vita erit. M. Brutus dat multa præcepta & parentibus, & liberis, & fratribus. Hæc nemo faciet quemadmodum debet, nisi habuerit quòd referat. Proponamus oportet finem summi boni, ad quem nitamur, ad quem omne factum nostrum dictumque respiciat (nemo Christianorum magis Christianè hoc dixerit) veluti navigantibus ad aliquod sidus dirigendus est cursus. Vita sine proposito vaga est. Quid posset dici religiosius?

Publius Mimius succinctè quidem, sed præclare quod dixit: Malus est vocandus, qui sui causa est bonus. Ergo non tantum non licet mihi esse malum propter me, sed nec bonum etiam propter me: propter Deum omnia. Ad finem summi boni, ut Seneca loquitur, omne factum dictumque nostrum respiciat.

§. III.

Iustum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi re- Sap. cap. 10. igitur Dei. Sed quâ id ratione verum? An non Paulus, vers. 10. cum orbis ecclesiastes esset, iustus fuit? quantas tamen Pauli ad per ambages, per quot anfractus, quam curvis iri- cælum via quomodo gibus ductus est ad cælum? Principio, Judæus erat, Phari- recta. sæorum discipulus, sectæ, ad quam formabatur, tenacissimus. Dein è discipulo magister, fervens Phariseus, pertinax Rabbini. Tertio, factus est Christianorum insecutor & tortor, præses lictorum, ut si quos invenisset hujus Act. cap. 9. via viros ac mulieres vincitos perduceret in Hierusalem. Quarto, fit denuo discipulus, sed Ananix, optimi Christiani. Quinto, fit & ipse Christianus, & Christianorum Orator. Sexto, in omnem Orbis plagam emissus à Deo, terras transiit & maria, terram ex terrâ, mare ex mari mutans. An non flexuosæ sunt hæc viæ? Quot præterea cali- bus

bus, quantis quotidie periculis quam pane innumeris augebatur ærumnis? nunc ei mortem minatur mare, nunc falsi fratres, nunc latrones in Pauli caput conjurant, modò Gentes infestant, modò Judæi vexant, jam in navi, jam in carcere, jam in solitudine, jam in urbibus contrarios experitur eventus: nunc virgine caditur, jam lapidibus inferuntur, quotidie ferè moritur. Sepimò demum, Romam venit, & illic caput amittit. Quis has semitas non dicat sinuosas? Sed audi, mi bone homo, via hæc tam tortuosa, recta via non est ad cælum. Poruisset alius, non Paulus, æquè multum & plus Paulo perpeti, & tamen aberrare à cælo. Ergo rectissima via Pauli ad cælum, fuit ejusdem purissima ac sincerissima intentio ad Deum: in illis perferendis omnibus, unicuique Dei honorem spectabat. Hæc amussitata ad cælum via est, hanc omnes Sancti tenuerunt, ab hac nullus proborum hominum obliquo tramite ingressus est: *Iustum deducit Dominus per vias rectas.* At illi tam varii casus, tam multiplices ærumnæ, tam incerti ac mali eventus, quibus omnis vita plenissima est, militiæ morem à nobis observari volunt. In bello nil novi aut miri est, tortuosos aggeres moliri. Imò quodcumque dux belli ad urbis mœnia vallum ducere instituit, non rectis lineis, sed incurvis flexuosum ducit. Hæc ad obsidendam urbem directæ via est, quæ tam curva est & impedita. Ita nos Deus per omnigenam calamitatem varietatem ad cælum ducit. At quoniam in hoc ipso tam flexuoso calle, rectissima est proborum ad Deum intentio, verissimè affirmatur: *Iustum deducit Dominus per vias rectas.* Et quod huic proximum: *Iusti in perpetuum vivunt, & apud Dominum est merces eorum, & cogitatio eorum apud Altissimum.* Quia illi hoc assidue cogitant, hoc unicè curant, placere Deo, non hominibus; ideo & à Deo præmium capient amplissimum. Hæc ergo, ut Bernardus loquitur, puritas intentionis est, ut quicquid feceris, propter Deum facias, & ad locum, unde exeunt gratiæ, revertantur, ut iterum fluant.

Via Pauli ad cælum rectissima fuit purissima ejus intentio ad Deum.

Sap. cap. 5. vers. 16.

In vigil. Nativ. Dom. ser. 3. med.

CAPVT III.

Quam necessaria sit RECTA INTENTIO.

Homini recta intentio est necessaria, Luc. cap. 11. vers. 34.

Si divinæ paginæ de necessitate rectæ intentionis altum alibi silet, ab unico Servatoris dicto abundè constaret, quàm illa omnibus sit necessaria. Apertissimè Christus: Si, inquit, oculus tuus fuerit simplex, totum corpus tuum lucidum erit. Affirmat Augustinus, Christum Dominum hîc propriè locutum de RECTA INTENTIONE, ut qui paulò ante de precibus, eleemosynis, jejuniis differuerit. Ne quis ergo suarum precum, stipis, aut jejunii vim omnem elideret aucupandis rumulculis, addit Servator saluberrimam institutionem de oculo, qui aut simplex & purus, aut multiplex & nequam est.

Sicut ergo, cum oculi nitidi sunt, clari, acres, atque vegeti, corpus sibi suum habet diem, & solem suum circumfert secum; quaquà vult se movere, & in luce est: at verò si oculi agri & affecti, si pæti aut lusciosi, si lippientes aut tunicis obducti, omne corpus miserum est, & infra domesticas nebulas ingemiscit: ita prorsus si intentio sincera sit, & ab omnibus falsæ gloriæ umbris libera, preces, eleemosynæ, jejunia à vitiis facie sincera sunt; sin mala sit intentio, omnes hominis actiones tales sunt. Quid per oculum, inquit Gregorius, exprimitur, nisi opus suum præveniens cordis intentio: quæ priusquam se in actione corporis est oculus, quia per bonam intentionis radium, merita illustrantur actionis.

Quia bonitas & malitia actionis humanæ ex eâ oriuntur. Lib. 8. mor. cap. 6. prope finem.

Optimè solitus dicere Ambrosius: Quantum intendis, tantum facis. Nimirum tanti pretii est tuus labor, quanti est tuus iste oculus qui laborem præcedit. Si recta sit intentio, recta erit & actio, certè in oculis Dei: nam hic milles oculi humani falluntur. De his pulchre dixit Bernardus: *Opera probant, quæ cernunt, sed unde procedant, non discernunt.*

Ita omnium actionum nostrarum amissus, & fundamentum, & basis est intentio. Clarè de hoc Gregorius: *Bases, inquit, uniuscujusque animæ sunt intentiones sue.* Nam sicut fabrica columnæ, columnæ autem bases imitatur: ita vita nostra in virtutibus, virtutes verò in intimâ intentione subsistunt. Et quia scriptum est: *Fundamentum aliud nemo potest ponere, præter id quod positum est, quod est Christus Jesus;* tunc bases in fundamento sunt, cum intentiones nostræ in Christo roborantur. Tales omnino sumus, qualis est nostra intentio. Virtutis laudem aut vitii notam ab intentione fortimur; si intentio terram spectet, terrei sumus; si cælum, cælestes. Et plerumque ubi deest finis virtutis, ibi se miscet vanus, aut naturalis, aut vitiosus.

Præclare Laurentius Justinianus: *In cunctis operibus, Deus inquit, quicunque animi salutem exoptat, intentionis sue componat obtutum, & ad illum quem divina lex mandat, dirigat finem, ut non casso labore desudet.* Addit: *Parum prædesti ardua tractare negotia, cum Principibus & Regibus familiariter conversari, sanctitatis & scientiæ celebre nomen acquirere, & obliquâ intentione hoc agere.* Richardus Victorinus: *Quod est, inquit, corpus sine vitâ, hoc est opus sine intentione bonâ.* Quælibet actio quamvis bona videatur, tamen quasi mortua judicatur, si non per intentionem bonam animatur.

§. II.

Quotiescumque ferè Christus illud suum, ATTENDITE, proclamavit, uti cum monet, *Attendite à Scribis, Phariseis, & Sadduceis, attendite à fermento Phariseorum, attendite à falsis prophetis,* plerumque periculum grave imminet, & cautillè, me tunc agendum. Hac voce Christus nos omnes altum incitans: *Attendite, inquit, ne justitiam vestram faciatis coram hominibus.* Cautos pedes figite, ponè vos in scripturâ, vernio detracturus pallium: ubi respexeritis, amicum vestrum se fingeret, manum deosculabitur, mille obsequia simulabit. Equis fur iste, quis hic lavernio? Intentio, sed obliqua illa hominibus placendi, hominum oculos impledi, humanas laudes emerendi. Ideo Christus signatè addidit: *Ut videamini ab eis.* Augustinus: *Videant, inquit, bona facta vestra, & glorificent non vos, sed Deum.* Nam si propter vos glorificandos faciatis opera bona, responderet vobis quod ipse dixit de quibuscumque talibus: *Amen dico vobis perceperunt mercedem suam.* Ergo, inquit, debeo abscondere opera mea, ne faciam coram hominibus? Non, ait Dominus, diversa jubeo. Finem attende, in finem canta: quo fine facias, vide. Si ideo facis ut tu glorificeris, hoc prohibui: si autem ideo ut Deus glorificetur, hoc jussi: *Psallite ergo non nomini vestro, sed nomini Domini Dei vestri.* Vos psallite, ille laudetur: vos bene vivite, ille glorificetur.

Sanctus Gregorius, illud Domini monitum de tegenda stipe exponens: *Sic sit opus, inquit, in publico quare, non intentio maneat in occulto; ut & de bono opere proximis præbeamus exemplum, & tamen per intentionem, quâ soli Deo placere querimus, semper optemus secretum.* Ergo intentio bona summè necessitè est, quæ sola manticularios hos eruditè novit declinare. Ergo ATTENDITE.

§. III.

Inter prisce fœderis ceremonias, quas Deus ab Hebræis exigebat, commendandis sacrificiis, & illa è præcipuis erat, *Victimæ manum imponere.* Ita lex imperabat: